

Oslo 15.10.2026

Høringsinnspill fra Norske Dansekunstnere (NoDa) – Statsbudsjettet

Norske Dansekunstnere (NoDa) er dansens kunstnerforbund og representerer dansere, koreografer og pedagoger fra ulike sjangre. Vi ivaretar medlemmenes kunstneriske, faglige og økonomiske rettigheter og arbeider for dansens plass i samfunnet.

90 % av dansekunsten skapes i det frie feltet, basert på prosjektfinansiering utenfor institusjonene. Dette gir et unikt arbeidsmarked med høy aktivitet og fleksible strukturer. For å opprettholde kvalitet i et krevende høyprestasjonsyrke, sikre mangfold, ivareta dansekunstnernes yrkesløp og skape bærekraftige produksjoner, har bransjen en tilpasset infrastruktur. Organisasjoner, kompetansesentre, arenaer og virkemidler samvirker i et gjensidig avhengig kretsløp.

PRODA, SKUDA, regionale sentre for dans, Danseinformasjonen, visnings- og turnévirksomheter samspiller med fond og stipendmidler. Dans etterspørres bredt; det frie feltet, scenekunstinstitusjonene (herunder Nasjonalballetten og Carte Blanche) og private aktører søker stadig mer samarbeid. At Kilden teater søker om å opprette et dansekompani, bekrefter dansens sterke posisjon og er svært gledelig og treffsikkert for å gi feltet flere ben å stå på og øke publikumstilgangen.

Infrastrukturen må sikres en solid grunnmur

Infrastrukturen er fortsatt under oppbygging og mangler tilstrekkelig stabilitet. Strukturen er unik, kostnadseffektiv og målrettet; den trenger ikke omarbeides, men må sikres en soliditet så den kan fungere som en grunnmur for en bærekraftig bransje og et levedyktig kunstnervirke.

Nå kreves langsiktighet og stabilitet. Uten dette forblir dansekunstnere en gruppe «arbeidende fattige», og feltet står for utrygt til «å fungere som normalt i krise eller krig» (jf. Nasjonal beredskapsmelding).

Videreføringen av dansesatsingen på 10 millioner kroner anerkjenner behovet, men regjeringen bommer når **Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA)** samtidig svekkes. SKUDA virker stabiliserende og kvalitetsfremmende for arbeidsplasser, kunstnere, publikum og samfunn. Å satse på dans mens SKUDA kuttes, gjør løftet halvhjertet og potensielt skadelig.

Våre anbefalte grep for dansen

Ved budsjettarbeidets oppstart fremmet vi to hovedmål:

1. Grep for en mer bærekraftig og vital dansebransje:

- **Utvikle tiltak som gir stabile produksjonsmiljøer** i det frie feltet i hele landet.
- **Styrke dansens finansiering i Norsk kulturfond** for bedre produksjonsrammer, flere flerårige kompanier og et styrket produsentapparat.
- **Fremme gode læringsmiljøer** for like muligheter til et profesjonelt virke.

Regionale kompetansesentre: Løftet må ivaretas, økes og inkludere DAVVI. **Kravet om 40 % lokal medfinansiering må beholdes.** Med kun to danseinstitusjoner på post 70 mot titalls musikk- og teaterinstitusjoner, er sentrene dansens institusjoner under oppbygging. Uten statlig krav om lokal medfinansiering taper sentrene i lokale budsjettkamper – slik man alt har sett etter at delingsnøkkelen falt bort. Vi foreslår en tiårig utviklingsplan der medfinansieringen ses i lys av sentrenes utvikling.

Kilden teater: Kildens initiativ om et fast dansekompani med institusjonelt produksjonsapparat og sikret armlengdes avstand er banebrytende og bør fullfinansieres. Flere slike satsinger i institusjonene vil være sunt for dansekunsten.

Kraftsenter og produsentapparat i Oslo: 70 % av dansekunstnerne bor i Oslo. Det er svært gledelig at Dansens Hus tilgodeses med produsentstøtte for det frie feltet, der produksjonsfagene er like avgjørende som i institusjonene. Dette bør testes i Oslo og spres regionalt. Ser man produsenttjenesten hos Dansens Hus sammen med PRODAs søknad (tiltak 1) om et kraftsenter for dans i Oslo («toppidrettssenter») og støtter dette i samme moment får man en virkelig satsing der flesteparten av dansefeltet virker.

Norsk kulturfond: Kulturfondet er livsåren for dans, men opplever realnedgang mens søknadsmengden øker. Fondet må styrkes med øremerkede midler til dans.

2. Grep for et mer levedyktig liv i dansen:

- **Sikre bedre lønnsvilkår**, flere arbeidsmuligheter og sosiale rettigheter.
- **Styrke bransjeinfrastrukturen** som bidrar til kompetanse og utvikling.

SKUDA: Kuttet i SKUDA er skadelig og må reverseres. 50 % av de ansatte er dansekunstnere, og alliansen muliggjør feltets lette og kostnadseffektive struktur. Ordningen må utvides til å romme flere, ikke kuttes.

Statens kunstnerstipend: Stipendene er treffsikre (jf. Kunstnarkår), men mangler tjenestepensjon. NoDa krever sammen med Kunstnernetverket at stipendene utbetales som lønn med tjenestepensjonsopptjening (kostnad ca. 52 mill. kr), slik at statlige kunstnerinntekter følger velferdsstatens standarder. Stipendene må også pris- og lønnsjusteres årlig.

Opphavsrett og vederlag: Vederlag for audiovisuelle rettigheter via Norwaco har stått stille siden 2005 og må økes. Sammen med scenekunstens vederlagsorganisasjoner (NoDa, Regiforbundet, Dramatikerforbundet og Scenografene i Creo) krever vi at Kulturtanken tilføres 5 mill. kr årlig til rettighetsklarering av scenekunst i Den kulturelle skolesekken (DKS), på linje med ordningene for andre kunstfelt.

NoDas forslag til budsjettmerknader

For at budsjettet skal gi et reelt kunstnerpolitisk løft, ber vi komiteen vedta følgende merknader:

Kap. 320 post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.

- *Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA):* Komiteen ber om at SKUDA sikres minimum **34,8 mill. kr** i tilskudd for 2027 for å avverge masseoppsigelser av dansekunstnere.
- *Regionale kompetansesentre:* Komiteen støtter styrkingen av 4 regionale kompetansesentrene for dans og infrastrukturen for produksjon og visning i hele landet.
- *DAVVI:* Komiteen ber om at DAVVI imøtekommes med omsøkt økning, slik at det nasjonale løftet favner hele landet.
- *Medfinansiering og utviklingsplan:* Komiteen ber om at kravet om 40 % lokal medfinansiering beholdes, og at det iverksettes en tiårig utviklingsplan for sentrene.

kontakt@norskedansekunstnere.no

Dronningens gate 16, 0152 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

- *PRODA*: Komiteen ber om at tilskuddet økes med **1,85 mill. kr** (tiltak 1) for å sikre videre arbeid med Dansekunstens toppidrettssenter.

Kap. 320 post 55 Norsk kulturfond

- *Styrking av dans*: Komiteen ber om at Norsk kulturfond styrkes iht. søknad, slik at avsetningene for dans utgjør: **Danseproduksjoner 62,5 mill. kr, Kunstnerskap 60 mill. kr, Forprosjekt 12,5 mill. kr og Gjestespill/turnéer 25 mill. kr.**

Kap. 320 post 72 Kunstnerstipend

- *Arbeidsstipend*: Komiteen ber om at styrkingen av Statens kunstnerstipend ivaretas, og at antall arbeidsstipend økes med **20** (ett per stipendkomité) i stedet for 5.
- *Lønn og pensjon*: Komiteen ber om at kunstnerstipend utbetales som lønn med tjenstepensjonsopptjening, finansiert gjennom en økt avsetning på **52 mill. kr.**
- *Lønnsregulering*: Komiteen ber om at avsetningen til statens kunstnerstipend heretter justeres årlig i takt med lønnsveksten.

Kap. 323 post 70 Faste tiltak / institusjoner

- *ProdusentHUB ved Dansens Hus*: Komiteen støtter tilskudd på **1,8 mill. kr** til oppstart av produsenttjenester for det frie dansefeltet.
- *Kilden teater*: Komiteen støtter tilskudd på **6 mill. kr** til Kilden for opprettelse av et dansekompani.
- *Kloden teater*: Komiteen ber om at driftstilskuddet til Kloden teater økes med **1 mill. kr** utover budsjettforslaget, i tråd med søknaden.

Kap. 353 post 01 Kulturtanken

- *Rettighetsklarering i DKS*: Komiteen ber om en økning på **5 mill. kr årlig** til Kulturtanken for å sikre rimelig vederlag for bruk av scenekunst i DKS.

Generell indeksregulering for lønns- og prisvekst

- Komiteen ber om at danseorganisasjoner, ordninger og institusjoner under kap. 320 (post 55 og 74) og kap. 323 (post 70) som videreføres uten særskilte løft, indeksreguleres i tråd med lønns- og prisveksten.

Norske Dansekunstnere støtter skriftlige innspill fra Kunstnernetverket, SKUDA, PRODA, Danseinformasjonen, Norwaco og NTO.